

RAMADERIA BIODIVERSITAT

L'últim pastor tornarà a Boumort

El ramader, d'Hortoneda, demana els permisos perquè pasturi el seu ramat a la reserva de caça
|| L'any passat va perdre una dotzena d'ovelles pels atacs d'un llop i de dos gossos salvatges

E. BAYONA/ACN

LLEIDA | "No hem cobrat res, ni tan sols s'han posat en contacte amb nosaltres des de la Generalitat", denuncia Josep Costa, un dels dos ramaders els ramats dels quals van patir les conseqüències de la primera aparició documentada del llop al Pallars Jussà en les últimes dècades i que, aquest any té previst tornar a pasturar el seu bestiar en el mateix escenari en el qual es van desenvolupar aquests episodis, la reserva de caça de la serra de Boumort.

"He demanat la llicència i hi pujaré una altra vegada, a veure si les maten totes", fa broma. "Què faré? Em queden uns anys i hi pujaré", explica.

L'any passat van desaparèixer del seu ramat dotze ovelles les restes de les quals van ser localitzades després, a l'haver estat devorades pels voltors. L'altre pastor que les portava amb ell a la reserva en va perdre catorze i una cabra. Tampoc no ha cobrat cap ajuda, remarca.

"Vam estar-hi tres setmanes i entre els dos ramats van desaparèixer prop d'una trentena d'animals, deu cada setmana. Hi vam pujar sobre el 20 de juny i el 8 de juliol havíem baixat. El bestiar es va menjar a l'estiu el farratge que guardàvem per a l'hivern. I encara no ens han dit res", conta.

Penjar la gaiata

L'altre pastor ha decidit penjar la gaiata, la qual cosa el deixa a ell com l'últim representant d'una tradició ramadera, la de la transhumància a la serra de Boumort, que, tret d'un gir inesperat, pot desaparèixer abans que acabi la dècada.

"Ens van dir que hi havia una probabilitat del 95% que els atacs haguessin estat efectuats per un llop, pel tipus de mossegada. Però no ho podien

Josep Costa, amb samarreta blava, amb un altre dels últims pastors que pujaven a Boumort.

GENERALITAT

Confirmen l'atac del llop a Castell de Mur

La Generalitat ha confirmat que la mort de quatre ovelles fa uns onze dies al municipi de Castell de Mur es va deure a un atac del llop. Ho ha confirmat la necròpsia dels animals morts que es va portar a terme el dia 17. El resultat de la investigació es va comunicar a ramaders de la zona. "És dur, però és el futur que ens espera", va publicar l'alcalde de Sant Esteve de la Sarga i ramader Jordi Navarra a les xarxes socials.

Després de l'atac, Agents Rurals van portar a terme tasques de seguiment del llop a la zona. També van advertir els ramaders sobre la possible presència d'aquesta espècie i els van assessorar sobre com protegir els seus animals. La predació a Castell de Mur arriba després que el Govern acceptés indemnitzar el bestiar mort a Boumort com un atac del llop a finals del 2024.

El març del 2022, un ramader de la Torre de Capdella va

denunciar un atac del llop a les seues ovelles que es va saldar sense morts. En 4 anys s'han albirat exemplars solitaris de forma esporàdica a Aran, l'Alt Urgell, el Solsonès, l'Alta Ribagorça i el Pallars Sobirà. S'estima que hi ha mitja dotzena d'exemplars a Catalunya i, fins ara, eren tots mascles solitaris, la qual cosa feia impossible la creació de colònies. Tanmateix, a finals del 2024 es va detectar una femella a l'Alt Empordà.

confirmar al 100% perquè les restes de l'ADN estaven deteriorades per la calor", afegeix, mentre que remarca que "el veterinari ha certificat la mort dels dotze animals".

La Generalitat va confirmar a finals de desembre que "no s'ha pogut identificar ni genèticament ni per fotografies" el tipus d'animal que va desencadenar els atacs, encara que, en vista de les ferides, "no es pot

ELS DANYS

"Vam estar-hi tres setmanes i entre els dos ramats es van perdre gairebé una trentena d'ovelles, 10 cada setmana"

descartar" que fos un llop i "es pagaran els danys" com si l'autoria correspongués a aquesta espècie.

Els atacs van ser realitzats per tres cànids, pel que sembla dos gossos salvatges o assilvestrats i un llop, en el que suposa la reaparició d'aquest últim al Pallars Jussà i que planteja una altra novetat: la formació d'un grup d'aquestes dos espècies. Fa uns dies, els Agents Rurals van confirmar que estan investigant la presència d'un altre llop a la comarca arran d'un altre atac a Castell de Mur.

Aquest punt es troba a penes a trenta quilòmetres en línia recta de Boumort, i a menys de la meitat, amb la serra del Montsec pel mig, de la Noguera, que se situa com la comarca del pla més ben situada per ser la primera a rebre la presència del depredador, que es troba en un clar procés d'expansió.

D'altra banda, l'organització agrària UP té previst reunir-se en uns quants dies amb els ramaders de la zona per analitzar la situació.

imatge recent de l'aeroport d'Alguaire.

INFRASTRUCTURES AEROPORTS

Creen una plataforma per protestar pels vols de pràctiques a Alguaire

LLEIDA | Veïns de municipis al voltant de l'aeroport d'Alguaire impulsen una plataforma per protestar contra els vols de formació, una activitat que ha anat en augment en aquesta infraestructura i que suposa ja la major part de la seua activitat aèria.

Els contraris a aquest trànsit d'avions creuen que "ha convertit el nostre cel en un circuit d'entrenament constant" i afirmen que suposa un focus de "contaminació acústica i

ambiental" que "està afectant greument la salut i el benestar de la població" a Almacelles, Alpicat, Torrefarrera, Malpartit, Raimat i la Saira, així com en urbanitzacions de la zona, el Col·legi Claver o el Centre de Sant Joan de Déu.

"Exigim explicacions i mesures immediates davant del creixement descontrolat de la formació aeronàutica", afirma la plataforma, que reclama "saber qui ens protegeix i quines

mesures pren la Generalitat per garantir la seguretat i la qualitat de vida dels veïns".

Aquest col·lectiu, denominat Associació Stop Vols de Pràctiques Aeroport Lleida-Alguaire, farà una presentació pública dijous a Alpicat, per donar a conèixer les accions que preveu emprendre per denunciar la situació "que estem patint des de l'any 2019", quan es van intensificar els vols de formació a l'aeroport lleidatà.

ADMINISTRACIÓ LOCAL

Les Borges busca recuperar el seu exsecretari municipal

Va marxar després de guanyar una plaça al consell de la Noguera
|| L'ajuntament demana que torni en comissió de serveis

LLEIDA | L'ajuntament de les Borges vol recuperar el seu exsecretari municipal, que va deixar el càrrec després de guanyar una plaça al consell de la Noguera. Des d'aleshores, el consistori té un secretari accidental, que només pot exercir les seues funcions de forma temporal fins a principis de març. Per aquesta raó, l'equip de govern ha demanat a la Generalitat que l'exsecretari pugui tornar en comissió de serveis, segons l'alcalde, Josep Farran.

Per la seua part, el president

del consell de la Noguera, Miquel Plensa, va indicar que l'exsecretari de les Borges forma part del servei d'assistència tècnica (SAT) en petits ajuntaments on falta aquest personal. "La Generalitat haurà de decidir sobre la comissió de serveis", va dir Plensa, i va afegir que "els pobles que necessiten el SAT no poden quedar desatesos". El consell té cobertes cinc de les seues sis places de SAT i traurà la que falta a concurs ben aviat.

Gairebé totes les accions dels ajuntaments, des de pagaments

fins a contractacions, requereixen el vistiplau de la secretaria municipal, i l'escassetat de personal per cobrir aquestes places ocasiona dificultats des de fa anys a municipis de Lleida.

Competència per a Catalunya

La comissió bilateral Estat-Generalitat va anunciar ahir que l'administració catalana tindrà plena competència per convocar, nomenar i formar secretaris, interventors i tesorers municipals, a fi de posar fi a l'escassetat d'aquest personal.

ENERGIA RENOVABLES

Exigeixen ampliar el radi de 2 km per compartir l'autoconsum d'energia

REDACCIÓ

LLEIDA | La cooperativa Som Energia, el sindicat agrari JARC i la societat Alcarràs Bioproductors, que engloba 150 ramaders d'aquesta localitat i municipis veïns, reclamen a l'Estat que amplii el radi de dos quilòmetres que estableix la normativa espanyola per compartir energia produïda per a autoconsum. La distàn-

cia màxima va passar l'any 2022 de només 500 metres als dos quilòmetres actuals, però aquestes entitats demanen ampliar-ho per facilitar el desenvolupament i la viabilitat de comunitats energètiques, especialment en zones rurals. A França, la distància límit per compartir energia arriba als 20 quilòmetres.

Des d'Alcarràs Bioproductors

advertixen des de fa temps que el límit de dos quilòmetres actual impedeix que la seua producció de biogàs, que ara es fa servir per al consum intern de les seues instal·lacions, pugui fer-se servir per proporcionar energia a les granges dels seus associats, ja que només un parell d'aquestes es troben dins del radi de dos quilòmetres.

Ple comarcal a les Garrigues sobre Nova Tracjusa

LLEIDA | El consell de les Garrigues celebrarà dimecres un ple comarcal, convocat a instàncies dels grups d'ERC i Per Tu, a l'oposició. Allà es debatrà sobre el projecte de Nova Tracjusa, que preveu obtenir gas de residus a la planta de Tracjusa de Juneda, i sobre la possibilitat d'organitzar una consulta popular sobre aquesta iniciativa.

DELEGACIÓ DEL GOVERN

Aborden la preocupació per la llei d'alta muntanya

LLEIDA | La delegada de la Generalitat, Núria Gil, va visitar ahir la Segarra, on va abordar qüestions com l'ampliació de l'abocador i la gossera, així com la preocupació per la nova llei de muntanya que podria excloure sis municipis.

Finques forestals passen de l'Estat a la Generalitat

LLEIDA | La comissió bilateral Estat-Generalitat va acordar transferir a l'administració catalana la finca forestal Arnui, al Pallars Sobirà, i el Vilar, a l'Alt Urgell. Fins ara han estat propietat de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.

Mobilització a favor de la ludoteca de Tremp

TREMP | Unes 80 persones van participar dissabte en un acte a Tremp a favor de l'actual servei de ludoteca davant la seua integració en el programa Jugar i Descobrir.

Més de 80 sol·licituds per al Tiquet Rural a Lleida

LLEIDA | El Tiquet Rural de la Generalitat, que subvenciona projectes empresarials en zones rurals, ha rebut més de 80 sol·licituds entre els diferents grups Leader lleidatans, que sumen una dotació de més de 600.000 euros.

Aquest diumenge al suplement dominical de **SEGRE**

REPORTATGE

Vides acompanyades

Fa cinquanta anys, les persones amb discapacitat estaven aïllades de la societat.

ENTREVISTA

Mon Tur, advocada

'Judicialitzar els conflictes familiars em sembla un greu error'.

CREADORS ROMÀNIC

Viure el romànic de la Vall de Boí

Noves experiències a través de relats i tecnologies immersives d'avantguarda.

LECTURA

SEGRE
EL TEU DIARI
segre.com ●●●

TXEMA MARTÍNEZ || LES CENDRES

Locaton

Mon pare sovint utilitzava una expressió que ningú al voltant coneixia ni sabia del cert què volia dir. "Això és locaton", exclamava. Pel context, podíem col·legir que es tractava de subratllar una evidència, com si afirméssim, parafrasejant el que mai Holmes va etzibar en els llibres de Conan Doyle, "elemental!". Per raons d'atzar, com passa tan sovint, ara he esbrinat d'on prové aquella enigmàtica expressió. "Lo caton" respon en realitat a "el cató", concebut a la castellana, esclar. La meua família paterna era tota aragonesa i en aquella casa només es parlava, a la preguerra, a la guerra i a la postguerra, la llengua espanyola. És curiós, pensat vora cent anys després, que tant el pare com les seves dues germanes acabessin sent catalanoparlants purs. Miracles i capricis dels temps, d'uns temps impossibles sota la dictadura. La immersió lingüística catalana ja va ser cosa dels seus fills, o més aviat dels seus nets. Cató és sinònim de "primer llibre de lectura", si fem cas del diccionari, i aquest era el títol que aquell volum tenia a l'Espanya dels anys quaranta, naturalment en castellà. Aprenies per primera vegada a Catalunya l'idioma de Castella

Cató és sinònim de "primer llibre de lectura". Mi mamá me mima, yo amo a mi mamá, aprenies en castellà

amb el cató, el *Catón*. Mi mamá me mima, yo amo a mi mamá. Mai una eme havia estat al·literada amb tant d'amor. El nom *cató*, alhora, provenia de Marc Porci Cató, polític, escriptor i orador romà del segle II abans de Crist que, entre altres fites glorioses, es compta la d'ensarronar els ilergets amb unes quantes miserables molles de pa en la seva reeixida conquesta de la Hispània. Es veu que els lleidatans som capaços de vendre la pròpia mare per un mos. Curiosament, Cató, també dit el Censor, o el Vell, va ser traduït al català el 1462, molt abans que la majoria de llengües europees, a les quals va arribar via Erasme de Rotterdam. A Catalunya ja n'hi havia referències al segle XII. Com a moralista i creador de màximes enginyoses, Cató va constituir un model literari i personal durant l'edat mitjana, fins al punt de servir d'encuny per al llibre amb el qual la canalla aprenia a llegir i a escriure. Llàstima que, en la seva vida privada, no seguís els seus propis consells de civisme i austeritat: bevia i menjava sense mesura i els seus esclaus i esclaves acabaven violats o morts. D'aquesta paradoxa, tan intrínseca a la condició humana, mon pare també en diria "locaton". Elemental.

ROGER BARRAGAN

DIMARTS, 25 DE FEBRER DEL 2025

privat

Torna el llop al Pallars

Una vegada confirmat que l'atac a un ramat a Castell de Mur va ser obra d'un llop, la presència d'aquest animal carnívor ja es pot considerar tota una realitat al Pallars Jussà i la Generalitat ha d'iniciar immediatament els protocols necessaris perquè el problema no vagi a més, que prou maldecaps tenen els ramaders del Pirineu amb l'os i els senglars com per sumar-n'hi un altre.

Cambrils i el porta a porta

Cambrils, igual com va fer fa poc Lleida ciutat, reula en la seua intenció de consolidar la recollida d'escombraries porta a porta en dos barris de la coneguda població de la Costa Daurada. No ha funcionat i ha creat més problemes que els que ha resolt i ara toca repensar el mètode.

la imatge del dia

Tres anys amb la fibra òptica tirada en una finca

"Tres anys he treballat amb 100 metres de cablatge de fibra òptica tirat a la meua finca de presseguers." Aquesta és la realitat d'aquest pagès d'Ivars de Noguera, amb pals de l'estesa per terra.

l'ascensor

M. Travé/P. Giménez

Són els dos directors del IX Festival Joc del Pirineu, que se celebrarà a l'abril a la Seu d'Urgell, fomentant el lleure saludable i compartit.

Mertxe París

Aquesta propietària de la llibreria El Genet Blau es traslladarà el proper mes a un local quatre vegades més gran a la mateixa avinguda de Blondel.

Josep Costa

Pastor de Boumort que tornarà amb el ramat a la muntanya malgrat els múltiples problemes del seu sector, en una professió a preservar i recolzar.

Carlos Mazón

El president valencià insisteix a no assumir responsabilitats en la dana de l'octubre i ho compara amb els atemptats terroristes de l'11M.

CLINICA CHELA IMPLANTOLOGIA

DIGITAL DENTAL CLINICS

IMPLANTS I DENTS FIXES EN 1 DIA

PRIMERA VISITA I ESTUDI GRATIS,
TRUCA'NS!

REFERENTS AMB MÉS DE 30 ANYS D'EXPERIÈNCIA

LLEIDA 973 28 99 99

MOLLERUSSA 973 64 33 33

BALAGUER 973 28 33 33

